

Una rotunda lliçó de cinema i compromís moral

Dimarts 20 de maig de 2025. 17.45 h. *Un simple accident*, la nova pel·lícula del director iranià Jafar Panahi, s'acaba de projectar en la sessió de gala del Grand Auditorium Lumière al Festival de Canes, en el que és l'estrena mundial del film. Mentre es projecten els títols de crèdit a la pantalla, Panahi i el seu equip reben l'ovació del públic. Però al fons de la platea, a la zona reservada pel jurat oficial, s'està produint una escena que marcarà el certamen: mentre la majoria dels membres del jurat ja han anat sortint de la sala, la presidenta del jurat, l'actriu francesa Juliette Binoche, es manté immòbil a la seva butaca, profundament impactada. Quan els títols de crèdit acaben i els llums de la sala s'obren, Binoche encara està asseguda, i es pot percebre una emoció profunda en el seu rostre, pel que acaba de veure a la pantalla i també per la transcendència del moment: Panahi ha tornat a Canes després de quinze anys de no poder fer-ho per la repressió del règim iranià, que el va condemnar primer a presó i després a arrest domiciliari. Segurament, en aquell moment que hem descrit, Panahi acabava de guanyar la Palma d'Or del certamen, i estava a punt de fer història convertint-se en un dels tres únics cineastes -els altres dos són Robert Altman i Michelangelo Antonioni- en guanyar el màxim guardó dels tres grans festivals europeus: Berlín, Canes i Venècia. Però més enllà d'un reconeixement a un cineasta compromès amb la independència creativa i amb les llibertats civils al seu país, la Palma d'Or a *Un simple accident* era de justícia per la valentia de la seva proposta i per novament explorar nous camins narratius per denunciar la injustícia

UN SIMPLE ACCIDENTE

Un simple accident

País: Iran, 2025

Direcció i guió:

Jafar Panahi

Intèrprets: Ebrahim

Azizi, Madjid Panahi, Vahid Mobasseri, Mariam Afshari

Gènere: Drama

Durada: 105 min

Idioma: Farsi

Subtítols: Castellà

i defensar el cinema com a eina de conscienciació col·lectiva.

De fet, la trajectòria de Jafar Panahi, des del seu meravellós debut amb *El globus blanc* fa trenta anys i que ja es va poder veure al Truffaut en la seva primera etapa, ha tingut sempre una continuïtat que ha aconseguit anar més enllà de les seves circumstàncies personals. Fins i tot en els períodes de màxima repressió i d'arrest domiciliari, a través de la creativitat i un talent inacabable, va continuar rodant amb condicions de producció limitadíssimes, però amb una capacitat expressiva extraordinària, amb la qual suplia la manca de mitjans i les restriccions de moviments. El seu cinema és un exemple de resiliència i d'un mestratge sense fi que el fan, sens dubte, un dels autors més importants del cinema contemporani.

A *Un simple accident*, la seva habilitat és construir, en aparença des del no-res, una perfecta radiografia de la repressió i les ferides del país, convulsionat a partir de les protestes per la mort de Mahsa Amini per no voler portar el vel islàmic. Panahi ens fotografia a la perfecció la fractura d'un país que bascula entre la involució del règim i les ànsies de canvi de les generacions més joves. En efecte, el punt de partida

de la pel·lícula és un fet circumstancial, un accident de trànsit lleu d'una família de tornada cap a Teheran, però que desencadenarà una sèrie d'esdeveniments que es van succeint de forma implacable i que obliguen als implicats a enfrontar-se als fantasmes i ferides del passat que es projecten cap al present. Amb tot aquest material, Panahi imparteix una autèntica lliçó de cinema, amb un equilibri perfecte entre la incomoditat del contingut i la seva insubornable mirada compromesa, i un acabat formal en què juga amb els elements del llenguatge cinematogràfic, amb una habilitat i maduresa només a l'abast dels grans directors. Tot plegat per portar-nos a un in crescendo dramàtic farcit d'una tensió gairebé insuportable, d'aquells que se't queden clavats a la retina. El segment final de culminació d'*Un simple accident* -fins a l'absolutament magistral escena de tancament- quedarà per sempre com un dels grans moments de la trajectòria de Panahi i com un fragment brillantíssim, antològic, del cinema recent.

Paco Vilallonga

Col·lectiu de crítics de cinema de Girona